

MI MLADI BORCI

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 26 DIN, PODPORN VSAJ 30 DIN. — POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO II.

LJUBLJANA, PETEK, 12. AVGUSTA 1938.

ŠTEV. 48.

Slep je, kdor sedaj ne vidi...

Naš poročevalec je prosil prevzvišenega gospoda škofa dr. Gregorija Rožmana, da bi sedaj po romanju slovenske K A v razgovoru povedal, kako je mnenje Rima o slovenski Katoliški akciji, njenih metodah in njeni organizaciji. G. škof je ta razgovor rad dovolil in povedal, kar sledi v članku.

Prevzvišeni, ali je sv. oče dobro informiran o slovenski KA?

»Ko sem prišel v Rim, sem še pred avdienco pri sv. očetu oddal zanj posebno adresu, katere en izvod vam dajem tukaj na razpolago.*

Papež mi je nato v privatni avdienci povedal, da je ponoči, ko ni mogel spati, izkoristil čas za to, da je prebral to adresu in o njej preišleval.«

Ali naša KA odgovarja papeževi zamisli?

»O K A to pot s sv. očetom nisem veliko govoril, ker so sedaj pri nas glavne ovire in ugovori premagani. Več pa sem govoril glede naše K A s sv. očetom že pri prejšnjih avdiencah, in sicer dvakrat. Takrat sem predložil sv. očetu pomisleke, ki so se pojavljali pri nas med laiki in duhovniki proti takemu načinu organizacije, kakršnega smo uvedli. Papež je vse te pomisleke zavrnil in povedal, da je tak način izvedbe K A njegova misel in da je prav tako, kakor delamo. Pri zadnji avdienci sem porabil čas večinoma za druga vprašanja tudi zaradi tega, ker sem vedel, da bo papež govoril o K A pri javni avdienci. In to je še boljše, ker papež svoje mnenje s tem javno pove in se ni mogoče več izgovarjati.«

Nekdo je omenil, da papežev govor ni veljal dijaški KA, ampak popolnoma splošno.

»Papež je dobil poročilo o mladcih in o teh je govoril. Ima pa splošen pomen tudi za druge

* Poročilo o adresi prinašamo na drugem mestu.

v toliko, kolikor je to za vsakogar poziv, naj dela v duhu K A.«

Kaj pa kardinal Pizzardo, ki je predstojnik centralnega urada KA?

»Kardinalu Pizzardu sem oddal poročilo o slovenski K A, njena pravila, zgodovino, dosežanje uspehe in bodoče načrte, dalje po dva izvoda »Naše poti«, »Mladih borcev« in drugih publikacij slovenske K A. Kardinal Pizzardo mora v določenih presledkih nato poročati sv. očetu o K A v posameznih deželah. Tako bo sedaj v kratkem tudi on poročal papežu o slovenski K A.«

Kakšen odnos bo imela centrala KA v Rimu do slovenske KA?

»Svetovna centrala K A v Rimu je sedaj še le v začetkih. Bržkone se bo iz te centrale razvila kongregacija za laični apostolat. V tej centrali spadamo Slovenci v oddelek za Slovence, ki mu sedaj načeluje Poljak. Posebne oddelke imajo še Španija skupaj s Portugalom, Francija in Anglija in seveda Italija. Kadar se bo KA med Slovane bolj razvila, se bo slovenski oddelek gotovo razdelil na več samostojnih oddelkov po raznih narodnostih. Referent za Jugoslavijo je sedaj g. prelat Magjerac, njemu bomo od časa do časa pošiljali poročila in publikacije.«

Pri obisku centrale KA ste govorili tudi z mehikanskim škofom?

»Kardinal Pizzardo naju je predstavil, žal sem njegovo ime pozabil. Omenil sem mu, da so mladci, ki so bili z menoj, prav to jutro darovali sv. obhajilo za Mehiko. Škofu so ob teh besedah stopile solze v oči, ves ginjen se je zahvalil in prosil, naj trpeče Mehike tudi v bodoče nikdar ne pozabimo.«

Kaj mislite, prevzvišeni, glede pomena rimskega romanja?

»Gotovo ima to romanje velik pomen. Z njim smo sedaj dobili javno papeževo priznanje in

upam, da bo to marsikaj razčistilo tudi pri nas.

Iz razgovorov v Rimu in iz dogodkov v Avstriji vidim, da je naš način organizacije K A pravilen. Austria docet! Še lani je bil pri meni neki kanonik iz Avstrije, ki je svaril pred našim načinom organizacije K A, češ, da mori duha in preveč poudarja organizacijo. — V rešnici pa vsak lahko vidi, koliko je v teh organizacijah globokega duhovnega in verskega življenja. — V Avstriji so imeli le nekaka »delovna občestva«, jeder pa niso zgradili. Zato se je sedaj tudi vse podrlo. Izjava sv. očeta in dogodki v Avstriji so za nas tak nauk, da je slep, kdor sedaj ne vidi.«

Pri nas včasih slišimo trditve, da KA dela spore.

»K A dolže, češ, da dela spore, ker je začela nekaj novega. Pritožujejo se, zakaj jih ne pustimo pri starem. Trdijo, da niso v dogmatičnih in moralnih vprašanjih na slabih poteh. Toda je še dosti drugih vprašanj, ki niso de fide ali de moribus, a vendar je sveta Stolica tudi o njih rekla svojo besedo. Tudi na to je treba pristati. Tega mnogi ne razumejo. Razen zapovedi, da mora poslušati nezmotljivi nauk Cerkve, je vendar tudi še četrta božja zapoved o poslušnosti avtoriteti, ki tudi v vesti veže. Na to mnogi večkrat pozabljajo. Pravilno je: Sveta Stolica je govorila, zdaj ne kritizirajmo, ne sprašujmo, ali smo dolžni te njene besede

sprejeti, ampak premislimo, kako bomo to, kar je sv. Stolica naročila, čim boljše izvedli.

Pri K A moramo delati s pravo ljubeznijo, to večkrat poudarjam, varovati se moramo vsega, kar bi moglo koga odbijati. Na drugi strani pa je spet ravno stvar K A, da v katoliških vrstah pokaže, kje kaj ni v redu. Saj ravno to, da nekaj v lastnih vrstah ni v redu, najbolj škoduje katoliškemu gibanju.«

Prevzvišeni, prosim, ali bi mogli kratko odgovoriti še na vprašanje:

Omenili ste, da je bilo letošnje rimsko romanje zgodovinskega pomena za slovensko KA. Kako je to razumeti?

»Zgodovinski pomen našega skromnega romanja leži v tem: Prvič je del slovenske K. A. stopil osebno v stik s centralo K A v Rimu in se predstavil sv. očetu. Osebni stiki in osebna poznanja pa so v taki zadevi kot je K A velikega pomena. V javni avdienci je naša K A dobila javno potrdilo. Besede papeževe so javen in jasen odgovor na marsikateri — morda dobrohoten, a vendar zmoten pomislek zoper K A, kakršna je pri nas. Izjava sv. očeta pomeni za to brez dvoma važen mejnik v razvoju K A pri nas. Zato moramo biti sv. očetu iz srca hvaležni za njegove besede. To hvaležnost moramo pokazati tako, da bomo z vsemi silami poskušali res postati takšni, kakršne nas želi imeti sv. oče.«

Adresa o Zvezi katoliških dijakov, ki jo je prevzvišeni g. škof ljubljanski predložil sv. očetu

Vsaka skupina, ki pride v avdienco k sv. očetu, mora predložiti o sebi in svojem delu sv. očetu kratko poročilo, ki se imenuje adresa. Ta adresa mora biti spisana v umetniški pisavi ali pa tiskana na finem papirju. V adresi se pove, kdo prihaja k avdienci, ime organizacije in število članov, ki se udeležijo avdience, dalje, kaj je cilj te organizacije, kaj organizacija dela, kaj je že dosegla in kaj želi.

Tako adresu je predložil sv. očetu tudi ljubljanski škof, ko je prosil, da bi mladci, ki jih je vzela s seboj dobili avdienco pri sv. očetu. Adresa je bila tiskana v 50 izvodih. Vsebinska adresa je v kratkem tale:

Škof v adresi najprej pove, da prihaja na svojo uradno

pot spremljan od članov KA: »Ti moji spremljevalci, 35 mladcev po številu, se imenujejo Mladci Kristusa Kralja in so člani Zveze katoliških dijakov.« Dalje škof v adresi pove, da je poročal o tej organizaciji sv. očetu že dvakrat pred nekaj leti in da je takrat sv. oče njihovo delo pohvalil ter dal za nje enkrat spominske podobice, drugič pa svetinjice. O delu dijaške KA, poroča adresa, da »so hrabro vzdržali vse napade nasprotnikov in po velikem delu premagali tisto gibanje, ki se je pojavilo in razširilo po svetovni vojni med mladino z veliko drznostjo in preziranjem avtoritete; da so že dosegli to, da se sprejemajo okrožnice in druge papeževe odločbe z velikim spoštovanjem in da od dne do dne na-

rašča vdanost najvišjemu pastirju. Pod vodstvom in učiteljstvom sv. očeta sami sebe pripravljajo in oborožujejo proti naraščajočim zmotam ter druge od njih odvrtačajo. Temu namenu služijo njihovi tedenski sestanki in letni tečaji, na katerih osvetljujejo predložena vprašanja v smislu cerkvenega učiteljstva in načel sv. Tomaža Akvinca, svojega patrona. Katoliški čut hranijo ne samo z živo besedo in zgledom, marveč tudi s tiskom, s tednikom »Mi mladi borci.« in knjižno zbirko »Naša Pot«. — V nadaljnjem adresa omenja gojitev duhovnega življenja, prejemanje zakramentov, vsakoletne duhovne vaje in pogoste rekolekcije. Končno prosi za apostolski blagoslov.

Zborovanje slov. kat. dijakov

Tabor SDZ v Ponovičah

V dneh od 31. julija do 4. avgusta je priredila SDZ zborovanje slovenskih katoliških dijakov, ki se je vršilo v starem gradu v Ponovičah pri Litiji. Zborovanje spada med velike dijaške počitniške prireditve in je vsako leto dobro obiskano. Letos se je udeležilo zborovanja okrog 250 dijakov. (SDZ, Slovenska dijaška zveza je organizacija slovenskega katoliškega dijaštva.)

ODHOD IZ LJUBLJANE

Dijaki z Gorenjskega, Notranjskega, iz krajev ob dolenski železnici in Ljubljancani so odšli v Litijo iz Ljubljane skupno z večernim vlakom v nedeljo 31. julija. Na ljubljanskem kolodvoru se je zbrala velika skupina dijakov, ki so kmalu zasedli rezervirane vagonne večernejega vlaka. Temu in onemu je gledala izpod pazduhe kitara, čez rame nahrbtniki z odevjami, za nahrbtniki zatlačene pelerine, nasmejani obrazi, vse kot se spodobi za študenta.

Ko drda vlak proti Litiji, se širijo poznanstva in teče pogovor med fanti, ki se prej niso morda še nikoli videli. »Kakšni so vaši profesorji?« je menda glavno vprašanje vsakega in najzanimivejša točka za poslušanje. Bodoči osmošolci preiščujejo o maturi, ki je stvar nemale važnosti in predmet velike skrbi. Abiturienti bolj zamišljeno preudarjajo bodočnost in govore o univerzi.

»Litija!« Vse se zgane, pobira s polic svoje stvari, nahrbtniki zletijo na pleča, v šumnem vrvežu poskače več kot 100 študentov iz vagonov.

PROTI PONOVIČAM

Za zložno hojo tri četrt ure dolga pot proti Ponovičam je silno lepa. Od vseh koncev odmeva slovenska pesem, ko gremo po poti, ob kateri je na eni strani gozd, na drugi Sava. Ko se utrga gozd, se zaleskeče pas Save in zraste pred nami stari ponoviški grad. Pred gradom stoji že številna skupina študentov, to so tovariši iz štajerske. Obe gruči se zlijeta, začne se zopet pozdravljanje, roka stiska roko in kmalu smo pomešani vsi navzkriž. Tovariši iz štajerskega so bolj živahni kakor mi, imajo še več veselja za petje, s seboj imajo tudi precej raznih instrumentov, tako da se obeta zelo veselo razpoloženje.

Kljub temu, da smo večerjali že doma, dobimo tu še čaj, ki je bil za zaključek poti seveda prav primeren, nato pa si gremo pripraviti ležišča na slamo in seno. Da pri tem delu ne zmanjka dovtipov, prerivnja in smeha, je kaj razumljivo. Ko smo se uredili, se je to veselje še

nadaljevalo pozno v noč, ker smo bili takrat pač še vsi dobro prespani. Pesem se je vrstila za pesmijo, tako da smo menda prepeli že vse. To veselje je čisto prijetno, samo hudo je drugi dan poslušati predavanja...

PRVI DAN TABORA, 1. JULIJ.

Prvi dan tabora se je pričel z duhovno obnovo. Imeli smo sv. mašo in govor, v katerem je g. profesor dr. L. Ehrlich razlagal sv. mašo. Ta razlaga se je še nadaljevala vse naslednje dni pri sv. maši. Pri govori o sv. maši so bile za nas nove in zelo zanimive primere z daritvami v prakulturi. Govor pri duhovni obnovi je imel tudi prof. dr. Ehrlich, govoril je o oboževanju krvi.

Po duhovni obnovi je bilo dopoldne še nekaj časa prosto, tako da smo si dokončno uredili vse glede hrane in stanovanja. Po kosilu pa je bila otvoritev tabora. Tabor je otvoril predsednik SDZ g. ing. Tepež. Prečital je pozdravne brzojavke mariborskega g. škofa dr. Ivana Tomažiča, notranj. ministra dr. Antona Korošca in predsednika Pax Romane dr. Maksa Vraberja. Tabor SDZ je nato pozdravil v imenu srednješolske in akademske KA akademik Kovač, v imenu Mihaelove skupine pa tov. Poštuvan.

Zastopnik dijaške KA je govoril: »V imenu dijaške KA pozdravljam ta tabor slovenskih dijakov. Prišli smo, da se spoznamo, da si razčistimo pojme in da dajemo drug drugemu pogum za delo v bodočem letu.

KA je takih zborovanj vesela, vesela je vsakega dela katoličanov, prav posebno pa še dela katoliških študentov. To je poroštvo naših moči v bodočnosti, poroštvo naše skupnosti in naših zmag.

Zato kličem v imenu slovenske dijaške KA: Bog živi naš tabor! Bog živi naše katoliške študente, Bog živi katoliško Slovenijo!« Sledilo je burno odobravanje.

Po pozdravih se je pričelo predavanje tov. Čuješa z naslovom: »Branimo naš dom!« Pokazal je nevarnosti za obstoj našega naroda in delo tujih sil, ki vodijo načrtno akcijo za vdor v naše narodno telo. Predavanje je vsebovalo zelo zanimive podatke, ki so dali vsem misliti.

Po predavanju se je zopet razvilo veselo življenje. Nekaj akademikov je ob tem prostem času razdelilo kakih 200 izvodov zadnje številke »Borcev«, posvečene rimskemu romanju dijaške KA. Vsi so se zelo zanimali za prvo romanje slovenskih študentov, svojih tovarišev, v Rim. Na ograji pred gradom se je

naslonila dolga vrsta fantov, ki so vsi držali v rokah »Borce« in brali več ko četrt ure.

2. JULIJA.

Po mirni noči, v kateri je vsak na vso moč hitel spati, da bi nadomestil izgubljene ure prejšnje noči, so se pokazali zjutraj s slavnatih ležišč zopet sveži obrazi. Pri sv. maši je pristopila k sv. obhajilu gotovo polovica udeležencev tabora, kar je v primeri s prejšnjimi tabori veliko. Sploh je videti, da evharistično življenje med dijaštvom v zadnjih letih napreduje.

PREDAVANJE O NACIZMU

Prvo je bilo ta dan predavanje g. prof. dr. Janžekoviča o poganskem nacionalizmu. G. predavatelj je obravnaval vprašanje rasizma izredno duhovito in silno zanimivo, tako da je to predavanje napravilo velik vtis. Nemški socializem je razčlenil v naslednje sestavine: darvinizem, nemški nacionalni napuh, rasizem in antisemitizem. Ti sestavni deli tvorijo pogansko nacionalistični svetovni nazor. Da je nauk narodnega socializma nov svetovni nazor, poudarjajo narodni socialisti sami. Vsi sestavni elementi tega svetovnega nazora, darvinizem, nacionalni napuh, rasizem in antisemitizem so bili že dolgo v masah, treba je bilo samo nekoga, ki bi to združil v sistem. In to je storil v glavnih obrisih začetnik nemškega narodnega socializma. On je postavil neke osnovne dogme, katere so dolžni vsi priznati, te pa potem podrejeni ideologi obširneje razlagajo in propagirajo med masami. To seveda niso resni znanstveniki. Med masami ne grade svojega svetovnega nazora na razumskih razlogih, ampak na čustveni propagandi. Poganski nacionalizem sicer pozna besedo Bog in vera, a goji samo meglen panteizem. Nekaj časa je obetal, da bo mogel živeti obenem s krščanstvom, danes pa nastopa kot nova vera, ki ima izrecen cilj, da izpodrine krščanstvo. Narodni socializem in krščanstvo se izključujeta.

To predavanje o poganskem nacionalizmu je bilo silno potrebno in je dalo zdravo načelno smer.

O prostem času, kolikor ga je še bilo do kosila, smo se razšli okrog in ogledovali banovinska posestva, zlasti pa krasne banovinske žrebce.

»FAJFA« IN ORKESTER

Da je bilo po resnih predavanjih pri kosilu zopet vse veselo, se razume. Eden od tovarišev, imenovali smo ga »Fajfa«, je skladal sproti

umetniško visoko stoječe verzje in z njimi izražal svoja čustva ob čakalnju na kosilo. Ko smo dobili na mizo krompir, je v verzih izpovedal svoje odnose do njega in omenil tudi to, da so nekateri koščki bolj trdi. Eden od tovarišev s štajerskega je po večerji hodil s kitaro po dvorišču in pel kot trubadur. Ker je bilo na taboru več glasbenih instrumentov, se je sestavil tudi »orkester«, ki je nastopal po potrebi.

O ČTIVU

Pri popoldanskem zborovanju je govoril tov. Poštuvan o podobi slovenskega dijaka. Važno je bilo zlasti poglavje o tisku, ki je razširjen na gimnazijah. Opozoril je, da katoliški dijak ne čita nasprotnega tiska. Priporočati tudi ne more takih revij, kakor je »Dejanje«, dokler je takšno, kakršno je. Jasno je tudi, kako se bo katoliški študent zadržal do marksistične »Sodobnosti« in marksističnega »Ljubljanskega Zvona«, ki ga podpira liberalni kapital.

Dogodek tega dne je bil prihod ministra dr. Korošca in bana dr. Natlačena. Oba sta bila sprejeta s silnim navdušenjem. Minister dr. Korošec je študentom tudi študentsko govoril: Učite se! Učite se predvsem jezikov! Naučite se vsaj enega jezika perfektno. Vedno nam manjka ljudi, ki bi imeli pošteno jezikovno znanje. — Tabor je pozdravil tudi g. ban.

O prostem času je vladala zopet prosta zabava. Petja je bilo na tem taboru toliko kot še na nobenem do-

slej. Slabo vreme ni kvarilo dobrega razpoloženja. Celo dež je bil predmet za dovtype in hrupen smeh. Če ni bilo dežja, so se zbirale po dvorišču razne skupine in se živahno razgovarjale. Gruča je stala tudi okrog mize, kjer se je prodajala »Naša pot«.

KRES

Zvečer smo se zbrali okrog kresa. Govor je bil o Slovencih na Koroškem in v Primorju. Kres je žarel, mi smo peli od pesmi »Slovenci, kje so naše meje« pesem za pesmijo, nedaleč od našega kresa pa so švigali skozi noč s svojim enakomernim ropotom vlaki, iz katerih so se vsipali snopi isker.

»Fajfa« je s tovariši uprizoril ob svitu kresa in baterijskih žarometov tridejansko tragedijo, katero so sproti sestavljali. Bila je res strašna tragedija, kajti na koncu je ostal na pozorišču kup mrličev. Drug tovariš si je zopet ob splošnem krohotu prizadeval, da bi na tleh ležečega tovariša napumpal kot avtomobilsko pnevmatiko.

Na koncu smo ob kresu odmolili še rožni venec.

3. JULIJA.

Prvo predavanje je imel g. ravnatelj dr. Basaj. Podal je gospodarsko sliko Slovenije. Za večino so bila njegova izvajanja nekaj čisto novega in doslej neznanega. Obdelal je vse panoge gospodarstva: kmetijstvo, industrijo, obrt, trgovino. Poudarjal je, da bi bilo treba pri nas zbrati drobni kapital in spodniti

z njim tujeja. Tu je veliko dela za delavske organizacije. G. predavatelj je bil naprošen, da je dal še več pojasnil. Med tem je prišel navdušeno pozdravljen tudi g. minister dr. Krek.

Popoldne je prišel v Ponoviče tudi ljubljanski škof g. dr. Gregorij Rožman. G. škofa smo pričakovali pred gradom in ga navdušeno pozdravili. G. škof je nato bil pri popoldanskem zborovanju. Tu je govoril dr. Ciril Žebot o nacionalizmu. Poudarjal je: Kdor uničuje katolicizem, uničuje tudi slovenstvo in kdor uničuje slovenstvo, uničuje tudi Jugoslavijo. Liberalizem pri nas je vedno izdajal slovenstvo.

G. ŠKOF GOVORI O KA

Nato je govoril prevzv. g. škof. V zvezi s prejšnjim predavanjem je omenil škofa Hrena, katerega mnogi slikajo kot tlačitelja in uničevalca slovenske kulture, ker je sežigal protestantske knjige. A ravno on je naredil slovenskemu narodu veliko dobroto, ker ga je rešil protestantizma in obenem s tem tudi nemštva. — Nato pa je govoril prevzvišeni o KA. Poudaril je, da je v boju proti modernim zmotam treba zbrati vse sile in to nalogo ima KA. Vse katoliške organizacije in vse katoliško gibanje mora iti vzporedno s KA. Nato je še pozval vse, naj sodelujejo s KA in vanjo pristopajo.

Po govoru je g. škof med burnim ploskanjem odšel.

ZAKLJUČEK

Zaključno predavanje je imel gospod prof. dr. Ehrlich o srednji šoli. Ugotovil je, da je svetovnonazorno stanje našega dijaštva verna slika profesorjev. Sedanja šola ni krščanska.

Ze smo se zbirali k zadnji večerji. Ker ni bilo večerje takoj na mizo, se je začel koncert z žlicami po krožnikih, ki je naredil trušč. Temu se je pridružilo še kričanje. Ta godba je trajala toliko časa, dokler ni večerja pokrila krožnikov in napolnila žlic.

ODHOD

To jutro smo imeli sv. mašo že ob šestih, nato pa takoj odhod. Na čelu so se peljali kolesarji z zastavami, za njimi pa drugi. Vso pot se je zopet razlegala slovenska pesem. Na postaji v Litiji je prišlo slovo od tovarišev iz štajerske, ki so ostali na peronu in čakali, da jih odpelje njihov vlak v nasprotno smer. Zadnji naši gromki »Bog živi« se razlegajo po litijski postaji, štajercem frfotajo v rokah še robci, naš vlak pa drdra nazaj v Ljubljano.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje-Domžale (A. Trontelj).

TOM PLAYFAIR

Harry ni kazal niti najmanjše volje za beg. Hotel je še dalje vleči Toma za nos. Izognil s je torej Tomovemu predlogu ter ga pomiril.

»Ne boj se! Kljub temu je tam veliko zabave.«

»Ne vem, kaj je zabavnega v tem, če si dvakrat na dan tepen.«

»Morda ti ne boš tepen. Jaz sem bil prav gorje za našo družino in za svoje prijatelje prava hudoba.«

Kljub temu priznanju pa je treba povedati, da je imel Harry za hudobo preljubezniv obraz.

Harryjeve besede Toma niso zadovoljile. Če je bilo kaj »hudob« v zavodu Svete Marije, je bila velika nevarnost, da bo Tom njih kralj. Silil je še dalje v svojega novega prijatelja, da bi odšla na konec sveta, ko zasliši svoje ime.

»Tukaj sem, papa! — Harry, rezerviraj mi mesto poleg sebe v vagonu.« In Tom odide k očetu, da se poslovi.

»Otrok moj,« pravi g. Playfair in prime Toma za roko, »izročam te v dobre roke, toda treba je kljub temu paziti. Ti se boš kmalu znašel sredi najrazličnejših dečkov, dobrih in slabih. Vedi, da od izbire tovarišev zavisi v veliki meri tvoje vedenje. Vsa opozorila in pobude bodo zaman, če se boš družil s slabimi tovariši; postajal boš od dne do dne slabši. Ne pozabi, da se z vsako uro bližaj svojemu prvemu obhajilu. To naj ti bo največji dan v življenju. Če ga boš dobro opravil, bo šlo vse prav. Še enkrat, bodi previden pri izbiranju prijateljev. Bodi dober fant v vsakem oziru. Tu imaš nekaj za pogum, a ne potroši prehitro.«

Tom je sprejel nauke pazljivo, pet dolarjev pa naravnost navdušeno. Objel je očeta in ponudil lica teti Jani. Dobra gospodična ni mogla vdušiti nekaj vzdihov.